

Varsinais-Suomen Ikäasumisen-hankkeen loppuraportti,

11.4.2022 – 30.6.2023

Projektijohtaja Outi Korpelainen

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Loppuraportti on käsitelty ja hyväksytty VS Ikäasumisen hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 25.8.2023.

Sisällys

1.	Varsinais-Suomen Ikäasumisen hankkeen tarkoitus ja tavoitteet	3
2.	Tulokset	4
2.1	Tavoite 1: Nykytilan kartoitus ja yhtenäiset seurantaindikaattorit.....	4
2.2	Tavoite 2: Monimuotoiset asumisratkaisut ja niihin varautuminen kunnissa ja hyvinvointialueella .	6
2.3	Tavoite 3: Neuvonta ja palveluohjaus sekä ikäihmisten oma varautuminen.....	7
3.	Haasteet.....	9
4.	Tulosten hyödyntäminen ja vaikutukset	10
5.	Hankeosapuolten ja alihankkijoiden roolit hankkeessa	11
5.1	Hankkeen käynnistymisen lähtökohdat	11
5.2	Kuntien/kuntayhtymien yhdyshenkilöt	12
5.3	Hankkeen ohjaus- ja projektiryhmätyöskentely.....	12
5.4	Käyttäjärühmä	12
5.5	Yhteistyö Varhan ikääntyneiden palvelujen valmisteluissa ja kehittämisessä.....	13
5.6	Opiskelijayhteistyö	13
5.7	Yhteistyö IKÄHYVIS-hankkeen kanssa	14
5.8	Ikääntyneiden asumisen ja ennakoinnin ja varautumisen videon toteuttaminen.....	14
5.9	Yhteistyö Ikäinstituutin kanssa TaloTsemppari – kouluttajakoulutuksen järjestämiseksi	15
6.	Toteutettu hankeviestintä.....	15
6.1	Näkyvyys viestintävälineissä.....	15
6.2	Hanke-esittelyt, luennot ja alustukset.....	15
6.3	Ohjausryhmät ja työpajat	16
6.4	Tiedotteet kunnille, Varhan henkilöstölle ja yhteisöllisen asumisen asiakkaille:.....	16
6.5	Muu viestintään liittyvä toiminta	17
	LIITELUETTELO (Hankeraportin liitteet erillisinä tiedostoina).....	18
	Liite 1. Hankkeessa syntyneet hyvät käytännöt ja kokemuksia hankkeesta.....	18
	Liite 2. Kooste VS Ikäasumisen hankkeen kyselyistä ja palautteista	18
	Liite 3. Tiedontuotanto ja kartoitus ikääntyneiden asumisesta VS kunnissa, arvio kevyempien asuntojen tarpeesta ja ikäystävällisen asumisen kehittäminen.....	18
	Liite 4. Yhteisöllisen asumisen kartoittaminen ja kehittäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueella	18
	Liite 5. Varhan yhteisöllisen asumisen palvelusetelin sääntökirja ja kartoitus yhteisöllisen asumisen järjestämisestä palvelusetelillä eri hyvinvointialueilla	18

Lisätiedot:

Outi Korpelainen, kehittämisasiantuntija, Ikääntyneiden palvelut | Varsinais-Suomen hyvinvointialue
outi.korpelainen@varha.fi | p. 040 664 4254

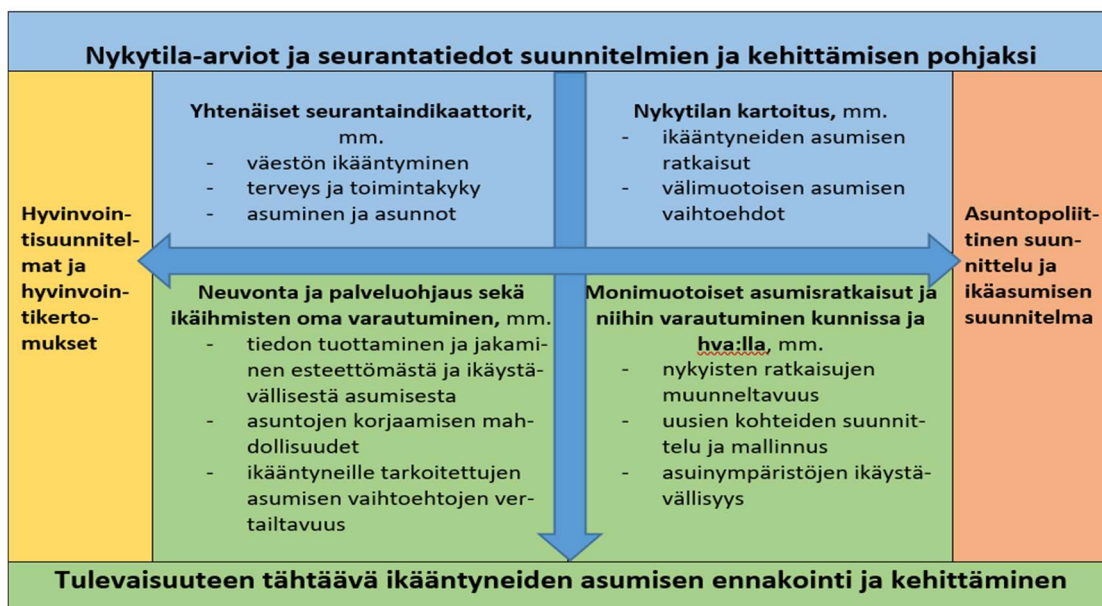
1. Varsinais-Suomen Ikäasumisen hankkeen tarkoitus ja tavoitteet

Varsinais-Suomen Ikäasumisen hankkeessa tarkoituksena oli:

- luoda toimivat rakenteet ikääntyneiden asumisen kehittämiseksi sekä laatia raamit ikäihmisten asumiseen liittyville suunnitelmille.
- tuottaa tietoa sekä maakunnallisen palveluohjauksen että ikääntyneiden henkilöiden käyttöön ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen tueksi.
- kutsua yhteistyöhön Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, alueen kuntien, kolmannen sektorin ja oppilaitosten edustajia sekä osallistaa työskentelyssä ikäihmisiä laajasti, mm. vanhusneuvostojen kautta.

Varsinais-Suomen Ikäasumisen hankkeen tavoitteet (Kuvio 1.):

- 1) Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön edistäminen ikäystävällisen asumisen kehittämisessä sekä kuntien ennakoinnin ja varautumisen vahvistaminen ikääntyneiden tuleviin asumisen ja palveluiden tarpeisiin (**Nykytilan kartoitus ja yhtenäiset seurantaindikaattorit**),
- 2) Ikääntyneiden monimuotoisten asumisratkaisujen suunnittelu ja kehittäminen sekä asuinympäristöjen ikäystävällisyyden parantaminen laaja-alaisesti (mm. esteettömyys, toimivuus, turvallisuus, muistiystävällisyys, yhteisöllisyys) (**Monimuotoiset asumisratkaisut ja niihin varautuminen kunnissa ja hyvinvointialueella**),
- 3) Neuvonnan ja palveluohjauksen kehittäminen ja ikääntyneiden oman ennakoinnin ja varautumisen tukeminen tuleviin asumisen tarpeisiin (**Neuvonta ja palveluohjaus sekä ikäihmisten oma varautuminen**).

Kuvio 1. Varsinais-Suomen Ikäasumisen hankkeen toteutuksen painopistealueet ja ikääntyneiden asumisen kehittämistä ohjaavat suunnitelmat

2. Tulokset

2.1 Tavoite 1: Nykytilan kartoitus ja yhtenäiset seurantaindikaattorit

- Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön edistäminen ikäystävällisen asumisen kehittämisessä sekä kuntien ennakoinnin ja varautumisen vahvistaminen ikääntyneiden tuleviin asumisen ja palveluiden tarpeisiin,

Suunnitellut toimenpiteet:

- Kartoitetaan ikääntyneiden nykyiset asumisratkaisut.
- Arvioidaan, mikä on tarve uusille, kevyemmille asumisratkaisuille.
- Selvitetään, millaista seurantaa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kunnissa on toteutettu ikääntyneiden asumisen osalta ja miten sitä voidaan yhtenäistää ja edelleen kehittää.
- Sovitaan ikäihmisten asumista koskevien tarpeiden ennakoinniseksi tarvittavista yhtenäisistä seurantaindikaattoreista.
- Huomioidaan ikääntyneiden asumisen ennakointi ja suunnittelu hyvinvointisuunnitelmassa ja –kertomuksessa vanhuspalvelulain 5§ edellytysten mukaisesti

Osatavoitteet (tavoite 1)	Tulokset
<p>1_Yhteistyön käynnistäminen ikäystävällisen asumisen strategisen suunnittelun osalta kuntien ja hyvinvointialueen välillä.</p> <p>Ikääntyvien asumisen ja palveluverkon hallittu kehittäminen yhteistyössä hva:n ja kuntien välillä, mm. kaavoituksessa, tontin luovutuksessa ja rakentamisessa, paikallisia ikäihmisiä eri vaiheissa osallistaen, esim. vanhusneuvostojen ja kansalaisraatien avulla.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hankkeen yhdys henkilöiden, ohjaus- ja projektiryhmien sekä käyttäjäryhmän edustajien osallistuminen hanketyöskentelyyn ja perehtyminen ikääntyneiden asumisen kysymyksiin. Käyttäjäryhmän toiminta on esitelty tarkemmin liitteessä 1 (Hankkeessa syntyneet hyvät käytännöt). 2. Erityisryhmien asumisen työryhmätyöskentelyn valmistelu, joka johti kuntien ja Varhan välisen yhdyspintatyöskentelyn työryhmän <i>Toimitilat, erityisryhmien asuminen, maankäyttö ja liikkuminen</i> käynnistämiseen syksyllä 2023. Työryhmän käynnistyminen on esitelty tarkemmin liitteessä 1 (Hankkeessa syntyneet hyvät käytännöt). 3. Varhan palveluverkkotyöskentelyyn osallistuminen tavoitteen 6 osalta, aiheena: Laitosasumisen purkaminen ja yhteisöllisen asumisen kehittäminen. Palveluverkkoselvitys käsittää Varhan nykyisen oman tuotannon yksiköiden kartoituksen sekä tilojen että palvelutuotannon osalta. Palveluverkkoselvitys valmistuu 9-10/2023 ja viedään Varhan päätöksentekoon vahvistettavaksi.
<p>2_Tiedontuotanto ikäihmisten asumisesta ja sen muutostarpeista</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seurantaindikaattorien haarukointi ja tilastotietojen tuottaminen (nykytila-arvio) varsinaissuomalaisten ikääntyneiden asumisen nykytilaa kuvaavista tekijöistä, sisältäen esimerkkejä seurantaindikaattorien avulla kerättävistä tiedoista kuntien käyttöön (Liite 3.) 2. VS Ikäasumisen kuntakyselyn toteutus (nykytila-arvio) Varsinais-Suomen kunnille (Kyselyn 1 tulokset, Liite 2). 3. Ikääntyneiden asumisen muutostarpeiden kartoittaminen kyselyn avulla: Ikääntyneiden asumisen toiveet ja muutostarpeet - kyselyn toteutus ja pilotointi Salossa ja Somerolla (Kyselyjen 3 tulokset, Liite 2). 4. Laadittiin laskennalliset arviot 75 vuotta täyttäneiden yhteisöllisen asumisen (3 %) ja tavallisen esteettömän asumisen määrällisestä tarpeesta Varsinais-Suomessa (Liite 3). <p>EI TOTEUTUNUT HANKKEEN AIKANA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikääntyneiden asumisen seurannasta sopiminen yhtenäisten indikaattorien avulla - Ikääntyneiden asumisen huomioiminen hyvinvointisuunnitelmassa ja –kertomuksessa vanhuspalvelulain 5§ edellytysten mukaisesti

3_ Välimuotoisten asumisratkaisujen nykytilan kartoitus hv-alueella.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Välimuotoisen asumisen asumismuotojen kartoitus Varsinais-Suomessa, (Liitteet 3. ja 4.) 2. Vertailutiedon tuottaminen Varhan yhteisöllisen asumisen yksiköistä palveluohjauksen käyttöön (Liite 4.). 3. Tavallisen ikääntyneille suunnatun asumisen (senioriasumisen) sijainti- ja yhteystietojen kerääminen asiakas- ja palveluohjauksen käyttöön.
4_Tiivis yhteistyö ja vuorovaikutus muun hyvinvointialueella tapahtuvan kehittämistyön kanssa, joka sivuaa yhteisöllisen asumisen/ikäasumisen kehittämistä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varhan yhteisöllisen asumisen kriteerien ja palvelusetelin sääntökirjan 1.1.2023 valmistelu (Liite 4.) sekä 31.7.2023 päivitykseen osallistuminen, sisältäen mm. yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksen. Päivitetty sääntökirja löytyy täältä: https://www.varha.fi/fi/tietoa-varhasta/asiakkaana-hyvinvointialueella/palveluseteli 2. Varhan oman tuotannon yhteisöllisen asumisen tiivis kehittäminen yhteistyössä palvelualueiden kanssa (Liitteet 1. ja 4.) 3. Valtakunnallinen palvelusetelivertailu eri hyvinvointialueilla, toteutettu alkuvuonna 2023. (Liite 5.) 4. Varhan ikääntyneiden tulosalueen tilatyöryhmän ja uudiskohteen rakentamisen hankekohtaisten työryhmien edustajana toimiminen sekä ARA-lausuntojen ikääntyneiden palveluiden asiantuntijana toimiminen

Tavoite 1: Nykytilan kartoitus ja yhtenäiset seurantaindikaattorit - Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön edistäminen ikäystävällisen asumisen kehittämisessä sekä kuntien ennakoinnin ja varautumisen vahvistaminen ikääntyneiden tuleviin asumisen ja palveluiden tarpeisiin

Suunnitellut toimenpiteet	Toteutui hyvin	Toteutui osittain	Ei toteutunut
Kartoitetaan ikääntyneiden nykyiset asumisratkaisut.	✓		
Arvioidaan, mikä on tarve uusille kevyemmille asumisratkaisuille.	✓		
Selvitetään, millaista seurantaa Varhan kunnissa on toteutettu ikääntyneiden asumisen osalta	✓		
Sovitaan yhtenäisistä seurantaindikaattoreista.			✗
Huomioidaan ikääntyneiden asumisen ennakointi ja suunnittelu hyvinvointisuunnitelmassa ja -kertomuksessa			✗

2.2 Tavoite 2: Monimuotoiset asumisratkaisut ja niihin varautuminen kunnissa ja hyvinvointialueella - Ikääntyneiden monimuotoisten asumisratkaisujen suunnittelu ja kehittäminen sekä asuinympäristöjen ikäystävällisyyden parantaminen laaja-alaisesti (mm. esteettömyys, toimivuus, turvallisuus, muistiystävällisyys, yhteisöllisyys),

Suunnitellut toimenpiteet:

- Edistetään asumisen monimuotoisuutta.
- Kehitetään olemassa olevia, ikääntyneille soveltuvia asumiskohteita ja asuinympäristöjä ikäystävällisen asumisen periaatteiden mukaisesti, joissa toteutuvat palvelujen saavutettavuus, esteettömyys, yhteisöllisyys ja esimerkiksi luonnon ja kulttuurin hyvinvointivaikutukset.
- Mallinnetaan erilaisia ikäystävällisen asumisen ja asuinympäristöjen ratkaisuja.
- Koulutetaan vapaaehtoisia edistämään ikäystävällistä asumista.

Osatavoitteet (tavoite 2)	Tulokset
<p>1_Väestön toimintakyvyn edistäminen esteettömillä, yhteisöllisillä ja muistiystävällisillä asumisen ja asuinympäristöjen kehittämisen ratkaisuilla.</p>	<p>Ikäystävällisen asumisen ja asuinympäristöjen alueellisista ja valtakunnallisista ”hyvistä käytännöistä” ja esimerkeistä tiedottaminen ja työryhmiin osallistuminen ko. aiheeseen liittyen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hankkeen webinaarit:” Ikäystävällisen asumisen webinaari” 11.10., jossa mm. tuotiin esille esimerkkejä ikäystävällisen asumisen kehittämisestä VS kunnissa (Palautekyselyn 4 tulokset, Liite 2) JA yhteiswebinaari 16.3.23 ”Koton o hyvä ol ja assu – eiks vaa olekki?”, eri tavoin toteutettavasta kotona asumisen tukemisesta yhteistyössä Varhan muiden ikääntyneiden palveluita kehittävien hankkeiden kanssa https://www.varha.fi/fi/ajankohtaista/tervetuloa-koton-o-hyva-ol-ja-assu-eiks-vaa-olekki-verkkoseminaariin 2. Infokirjeet/tiedotteet ja hyvien käytäntöjen jakaminen mm. sähköpostitse kuntiin ja sidosryhmien käyttöön. 3. Yhteistyö IKÄHYVIS-hankkeen kanssa: Varsinais-Suomen kuntien viranhaltijat ja vanhusneuvostojen edustajat olivat tuottamassa aineistoa (haastattelut ja työpaja) IKÄHYVIS-hankkeen tutkimuksessa, jonka pohjalta syntyi ikääntyneiden asumisen kehittämisuosituksia. https://tietokayttoon.fi/-/kuntien-ja-hyvinvointialueiden-toiminta-ikaantyneiden-asumisessa-ja-asumispalveluissa-ikahyvis- 4. Varhan alueen rakennushankkeiden työryhmiin osallistuminen ikääntyneiden palvelualueen edustajana 5. Osallistuminen STM:n Ikääntyneiden laatusuosituksen Asumisen työryhmän työskentelyyn, YM:n johdolla.
<p>2_Yhteistyö yhteisöllisen asumisen tuottajien/hoitopalvelujen tuottajien sekä muiden toimijoiden (ml. kunnan eri palvelut ja 3. sektori) kanssa ikäystävällisyyden parantamiseksi erilaisissa/välimuotoisen asumisen asumisratkaisuissa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varhan oman tuotannon yhteisöllisen asumisen yksiköiden kartoittaminen, tukipalvelujen ja maksujen yhtenäistäminen ja SKE-toiminnan yhtenäistämisen käynnistäminen (Liite 4.) → yhteisöllisen asumisen ”verkosto”, jonka kehittäminen jatkuu edelleen, mm. järjestetty SKE-toiminnan työpajat henkilöstölle (Palautekysely 4, Liite 2.) 2. Keskustelut mahdollisten yksityisten tahojen yhteisöllisen asumisen tuottajien kanssa ja siihen liittyvä yhteistyö AVIn kanssa, tavoitteena Varhan yhteisöllisen asumisen verkoston laajentaminen yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa
<p>3_Vapaaehtoisten ”kouluttaminen” ikäihmisten asumisen ikäystävällisyyden parantamiseksi, esim. senioritaloissa/alueilla, missä asuu paljon ikäihmisiä. vrt. esim. TaloTsemppari-koulutus https://www.ikainstituutti.fi/talotsemppari-valmennukset/</p>	<p>EI TOTEUTUNUT HANKKEEN AIKANA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyö Ikäinstituutin kanssa käynnistyi TaloTsemppari -kouluttajakoulutuksen järjestämiseksi Varsinais-Suomen kuntien edustajille ja yhteistyöverkoston muodostamiseksi. Kouluttajakoulutus ei kuitenkaan toteutunut, koska kunnista puuttui yhteistyötaho, jonka vastuulle asia olisi kuulunut (esim. monissa kunnissa vasta rekrytoitiin hyte-koordinaattoreita)

Tavoite 2: Monimuotoiset asumisratkaisut ja niihin varautuminen kunnissa ja hva:lla -
Ikääntyneiden monimuotoisten asumisratkaisujen suunnittelu ja kehittäminen sekä asuinympäristöjen ikäystävällisyyden parantaminen laaja-alaisesti (mm. esteettömyys, toimivuus, turvallisuus, muistiystävällisyys, yhteisöllisyys).

Suunnitellut toimenpiteet	Toteutui hyvin	Toteutui osittain	Ei toteutunut
Mallinnetaan erilaisia ikäystävällisen asumisen ja asuinympäristöjen ratkaisuja.	✓		
Kehitetään olemassa olevia, ikääntyneille soveltuvia asumiskohteita ja asuinympäristöjä ikäystävällisen asumisen periaatteiden mukaisesti, joissa toteutuvat palvelujen saavutettavuus, esteettömyys, yhteisöllisyys.	✓		
Edistetään asumisen monimuotoisuutta.	✓		
Koulutetaan vapaaehtoisia edistämään ikäystävällistä asumista.			✗

2.3 Tavoite 3: Neuvonta ja palveluohjaus sekä ikäihmisten oma varautuminen

- Neuvonnan ja palveluohjauksen kehittäminen ja ikääntyneiden oman ennakkoinnin ja varautumisen tukeminen tuleviin asumisen tarpeisiin.

Suunnitellut toimenpiteet:

- Tuetaan ikääntyneiden omaa ennakkointia ja varautumista jakamalla tietoa asumisen ikäystävällisyydestä ja esteettömyydestä, asuntojen korjausmahdollisuuksista ja erilaisista ikääntyneille soveltuvista asumisvaihtoehdoista, jolloin heidän on mahdollista tehdä omaa asumistaan koskevia pitkäkestoisia ratkaisuja mahdollisimman ajoissa.
- Tuotetaan monipuolista tietoa ikääntyneiden asumisesta sekä maakunnallisen palveluohjauksen että ikääntyneiden henkilöiden käyttöön.

Osatavoitteet (tavoite 3)	Tulokset
1_Hyödynnetään palveluohjauksessa tässä hankkeessa kerättyjä tietoja ikääntyneiden asumisen vaihtoehtoja (vrt. osatavoite 1.2 ja 1.3).	1. Miten ja millaista tietoa ikääntyneet tarvitsevat asumisen suunnittelun tueksi: <ul style="list-style-type: none"> - Kysely ikääntyneiden asumisen ennakkoinnista ja varautumisesta kuntien henkilöstölle ja järjestöjen edustajille. (Kyselyn 2 tulokset, liite 2.) - Ikääntyneiden asumisen muutostarpeiden kartoittaminen kyselyn avulla: Ikääntyneiden asumisen toiveet ja muutostarpeet - kyselyn toteutus ja pilotointi Salossa ja Somerolla (Kyselyjen 3 tulokset, liitteet 2). - Käyttäjryhmän työskentelyn tulokset (Liite 1. – Hyvät käytännöt)
2_Yhtenäisen tiedon kerääminen ikääntyneille suunnatuista, olemassa olevista asumisratkaisuista ja	

<p>asumisympäristöistä (vrt. osatavoitteet 1.2, 1.3 ja 3.1).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Lista ja yhteystiedot ikääntyneiden asumisen (senioriasuminen ja yhteisöllinen asuminen) vaihtoehtoista Varhan asiakas- ja palveluohjauksen käyttöön 3. Ikääntyneiden asumisen infomateriaalin kokoaminen sekä ikäihmisten että kuntien ja hva:n käyttöön (Liite 1. – Hyvät käytännöt) 4. Tietopaketti kuntien ja Varhan käyttöön, sisältäen mm. nettilinkkejä sekä video ja ppt-esitys ikäihmisille katsottavaksi ja palveluohjaajien käyttöön (Liite 1-Hyvät käytännöt.)
<p>3_Tietopaketti ikäihmisille / 65 vuotta täyttäneille/ ikääntyneiden palveluohjauksen asiakkaille /omaishoitajille / eläkkeelle jääneille/ikäneuvolan asiakkaille jne ja/tai luodaan ikäasumisen tietopalvelusivut nettiin</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ikäystävällisen asumisen Tietopaketti ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen tueksi asiakas- ja palveluohjauksen sekä ikäihmisten käyttöön: <ul style="list-style-type: none"> - "Oman asumisen suunnittelu ikääntyessä". Video yhteistyössä Ikääntyneiden asumisen kehittäminen Lapin hyvinvointialueella - hankkeen kanssa. Katsottavissa täältä: https://dreambroker.com/channel/t58jocsc/ihs8mm6 - Asumisen varautumisen linkkilista kuntien ja hyvinvointialueen käyttöön, julkaistavaksi nettisivuilla → julkaistaan myöhemmin Varhan sivuilla https://www.varha.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/ikaantyneiden-palvelut

Tavoite 3: Neuvonta ja palveluohjaus sekä ikäihmisten oma varautuminen - Neuvonnan ja palveluohjauksen kehittäminen ja ikääntyneiden oman ennakoinnin ja varautumisen tukeminen tuleviin asumisen tarpeisiin.

Suunnitellut toimenpiteet	Toteutui hyvin	Toteutui osittain	Ei toteutunut
<p>Tuetaan ikääntyneiden omaa ennakointia ja varautumista jakamalla tietoa asumisen ikäystävällisyydestä ja esteettömyydestä, asuntojen korjausmahdollisuuksista ja erilaisista ikääntyneille soveltuvista asumisvaihtoehtoista.</p>			
<p>Tuotetaan monipuolista tietoa ikääntyneiden asumisesta sekä maakunnallisen palveluohjauksen että ikääntyneiden henkilöiden käyttöön.</p>			

3. Haasteet

Suurimmassa osassa Varsinais-Suomen kuntia VS Ikäasumisen hankkeen suunnitteluun ja käynnistämisen liittyvät toimet olivat sosiaali- ja terveystalvakuista tai ikääntyneiden palveluista vastaavien viranhaltijoiden vastuulla ja poikkihallinnollinen yhteistyö toteutui vain osassa kunnissa. Tämä ei kuitenkaan johtunut siitä, etteikö muilla kuntien palvelualueilla olisi ollut kiinnostusta hankkeen sisältöön, vaan oikeastaan päinvastoin. Koska ikääntyneiden asumiseen liittyvä tuleva vastuunjakko kuntien ja hyvinvointialueen välillä koettiin vielä melko epäselvänä, ensisijaisesti siihen toivottiin selkeyttä ja hankkeen tavoitteet koettiin vahvasti riippuvaisiksi vastuunjaon selkiyttämistä.

Hyvinvointialueen käynnistämiseen kohdistuneet valmistelutyöt työllistivät viranhaltijoita niin kunnissa kuin tulevan hyvinvointialueellakin, missä ei vielä vuonna 2022 ollut montakaan viranhaltijaa rekrytoituna. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että tulevan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen organisaation henkilöt, joiden kanssa kuntien ja Varhan välillä tehtävä yhteistyö tulisi tapahtumaan, puuttuivat tai heidän työpanoksensa ohjautui kiireellisempien valmistelutehtävien hoitamiseen. Lisäksi koko tulevan hyvinvointialueen organisaatio ja sen toimintatavat olivat vasta rakentumassa. Kuntien kanssa tehtävän yhteistyön rakenteita on valmisteltu Varhan järjestämisen palveluissa. Varhan ja kuntien välinen kuntajohtajakokous on toimitelin, joka päättää yhdyspintatyöskentelyn työryhmien perustamisesta. Vasta touko-kesäkuussa, hieman ennen VS Ikäasumisen hankkeen päättymistä saatiin Varhan ja kuntien välisissä kuntajohtajakokouksissa (5.5. ja 9.6.2023) vahvistettua yhdyspintayhteistyön käynnistyminen ja organisoituminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja kuntien välillä *Toimitilat, erityisryhmien asuminen, maankäyttö ja liikkuminen* – työryhmässä. Työryhmän varsinainen työskentely käynnistyy syksyllä 2023.

Sen lisäksi, että Varhan toiminnasta puuttui yhteistyön mahdollistavia viranhaltijoita ja rakenteita, puuttui niitä myös kunnista. Tämä näyttäytyi mm. ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen asioissa. Useissa kunnissa rekrytoitiin vuodenvaihteessa hyte-koordinaattoreita, jotka olisivat olleet keskeisiä yhteistyökumppaneita osassa hankkeen tavoitteita, mm. vapaaehtoisten Talotsempparien kouluttajakoulutuksen järjestämisessä ja organisoinnissa. Ikääntyneiden asumisen asiat ovat vanhuspalvelulain 5 §:ssä kytketty hyvinvointisuunnitelmiin ja –kertomuksiin, joten hyte-koordinaattoreilla on iso rooli ikääntyneiden asumisen ja asuinympäristöjen kehittämisessä. Em. suunnitelmiin on lain mukaan sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Yhteisöllisen asumisen kehittämistä on vaikeuttanut 1.1.2023 voimaan tullut sosiaalihuoltolain uudistus, josta tarkemmat soveltamisohjeet, koskien mm. yhteisöllisen asumisen järjestämistapoja sekä niihin liittyviä tiloja ja asuntoja edelleen puuttuvat.

4. Tulosten hyödyntäminen ja vaikutukset

VS Ikäasumisen hankkeessa:

1. Luotiin verkostoja, joiden käyttö hyödyttää ikääntyneiden asumisen ja yhteisöllisen asumisen kehittämistä myös tulevaisuudessa (esim. vanhusneuvostojen edustajista koottu käyttäjäryhmä).
2. Vaikutettiin siihen, että kuntien ja Varhan välinen yhdyspintatyöskentelyn työryhmä *Toimitilat, erityisryhmien asuminen, maankäyttö ja liikkuminen* on päätetty käynnistää syksyllä 2023.
3. Toteutettiin useita laajoja kyselyitä:
 - a. VS Ikäasumisen kuntakysely
 - b. Kysely ikääntyneiden asumisen ennakoinnista ja varautumisesta kuntien henkilöstölle ja järjestöjen edustajille
 - c. Ikääntyneiden asumisen toiveet ja muutostarpeet – kyselypohjan laatiminen kuntien käyttöön sekä kyselyn toteutus ja pilotointi Salossa ja Somerolla
 - d. Palautekysely Ikäystävällisen asumisen –webinaarin sisällöstä ja tarpeellisuudesta
 - e. Palautekysely Varhan henkilöstölle järjestettyjen yhteisöllisen asumisen työpajojen sisällöstä ja tarpeellisuudesta

➔ Kyselyiden tuloksiin voidaan palata vielä hankkeen jälkeen, kun pohditaan esimerkiksi ikääntyneiden asumisen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyyden kehittämistä kunnissa, asumisneuvonnan/neuvonnan ja palveluohjauksen kehittämistä ja SKE-toiminnan kehittämistä
4. Kerättiin kuntien ja hyvinvointialueen käyttöön tietoa erilaisista tilastoista ja tietopankeista Varsinais-Suomen kuntien ikääntyneiden henkilöiden asumiseen liittyvistä tekijöistä, jotka toimivat esimerkkeinä jatkossa kerättävästä tiedosta ja mahdollisista yhteisistä seurantaindikaattoreista.
5. Laadittiin laskennalliset arviot 75 vuotta täyttäneiden yhteisöllisen asumisen (3 %) peittävyystavoitteista ja tavallisen esteettömän asumisen määrällisestä tarpeesta Varsinais-Suomessa. Laskelmia voidaan hyödyntää mm. palveluverkkosuunnittelussa.
6. Laadittiin yhteisöllisen asumisen palvelusetelin sääntökirja, joka sisältää yhteisöllisen asumisen palvelukuvauksen ja toimii myös Varhan oman tuotannon yksiköiden kehittämisen tukena, jotta palvelu on kaikille Varhan asiakkaille yhdenmukaista.
7. Toteutettiin Varhan oman tuotannon yhteisöllisen asumisen yksiköiden kartoitus ja käynnistettiin niiden sisällöllinen kehittäminen, joka jatkuu hankkeen jälkeen. Nostettiin esille kysymyksiä yhteisöllisen asumisen laajentamisen ja jatkokehittämisen osalta (mm. AVIn ja Valviran suuntaan).
8. Pidettiin esillä ikääntyneiden asumisen ja ennakoinnin varautumisen sekä ikä- ja muistiystävällisen asumisen asuinympäristöjen kehittämisen teemoja kuntien, hyvinvointialueen ja ikääntyneiden itsensä näkökulmasta (mm. webinaarit, tiedotteet, työryhmät, työpajat jne).
9. Osallistuttiin STM:n Ikääntyneiden laatusuosituksen Asumisen työryhmän työskentelyyn, Ympäristöministeriön johdolla.
10. Laadittiin tietopaketti (esim. tietoa asumisen vaihtoehtoista, linkkilista kunnille ja hyvinvointialueelle sekä video) asumisen ennakoinnin ja varautumisen tueksi ikäihmisille sekä asiakas- ja palveluohjauksen käyttöön.

5. Hankeosapuolten ja alihankkijoiden roolit hankkeessa

Hankeosapuolina Varsinais-Suomen ikäasumisen hankkeessa olivat kaikki Varsinais-Suomen kunnat ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha. Varhan rooli muuttui hankkeessa 1.1.2023 alkaen, jolloin se ryhtyi hallinnoimaan hanketta. Hankkeessa oli tavoitteena toteuttaa laajaa yhteistyötä Varsinais-Suomen kuntien, hyvinvointialueen ja alueen ikäihmisten sekä muiden sidosryhmien kanssa. Vuonna 2022 hankkeessa työskenteli yksi 100% työntekijä ja vuonna 2023 kaksi työntekijää, joiden työaikaprosentti vaihteli 20-50-80 % välillä.

Yhteistyötahojen sitouttamiseksi kuntiin/kuntayhtymiin nimettiin hankkeelle yhdyshenkilö, hankkeeseen muodostettiin ohjaus- ja projektiryhmät sekä vanhusneuvostojen edustajista muodostettiin hankkeelle käyttäjäryhmä. VS Ikäasumisen hankkeesta osallistuttiin tiiviisti Varhan ikääntyneiden palvelujen valmisteluihin ja kehittämiseen ikääntyneiden asumiseen liittyen. Hankkeessa tehtiin opiskelijayhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun YAMK-opiskelijan kanssa, liittyen ikääntyneiden asumisen toiveiden kartoittamiseen. Lisäksi hankkeessa toteutettiin video yhteistyössä ikääntyneiden asumisen kehittäminen Lapin hyvinvointialueella –hankkeen ja Varhan viestinnän kanssa. Ikäinstituutin kanssa käytiin yhteistyöneuvottelija TaloTsemppari –kouluttajakoulutuksen järjestämiseksi Varsinais-Suomen kunnissa, mutta tällä kertaa se yhteistyö ei toteutunut.

5.1 Hankkeen käynnistymisen lähtökohdat

Alkuvuonna 2022 kaikki Varsinais-Suomen kunnat kutsuttiin Turun kaupungin hyvinvointipalvelujen aloitteesta laatimaan yhteistä hankehakemusta ja –suunnitelmaa. Varsinais-Suomen sote-johtajakokouksen kautta. Yhteiseen valmisteluun osallistuivat aktiivisesti vanhus-/sotepalvelujen edustajat Laitilasta, Marttilasta, Paraisilta, Salosta/Varhasta ja Turusta, joista osalle oli vuosina 2020-2022 myönnetty Ympäristöministeriön erityisavustusta ikääntyneiden asumisen kehittämisen hankkeisiin.

Ympäristöministeriö myönsi hankerahoituksen ikäystävällisen asumisen kehittämiseksi Varsinais-Suomen alueella ajalle 11.4.2022 – 30.4.2023 sekä jatkohakemuksen perusteella 30.6.2023 saakka. Turun kaupungin hyvinvointipalvelut hallinnoi Varsinais-Suomen Ikäasumisen hanketta ajalla 11.4.-31.12.2022 ja vastasi hankkeen omarahoitusosuudesta ko. ajalla. Hankesuunnitelman ja -hakemuksen mukaisesti hanke siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallinnoimaksi 1.1.2023 alkaen. Koko hankeajan hanke kosketti kaikkia Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kuntia.

Hankeen työntekijät ajalla 11.4.2022-30.6.2023:

1. projektijohtaja
 - 11.4.-31.12.2022, työaika hankkeessa 100 %
 - 1.1.-30.4.2023, työaika hankkeessa 50 %

- 1.5.-30.6.2023, työaika hankkeessa 80 %
- 2. projektikoordinaattori
 - 1.1.-30.4.2023, työaika hankkeessa 50 %
 - 1.5.-30.6.2023, työaika hankkeessa 20 %

5.2 Kuntien/kuntayhtymien yhdyshenkilöt

Hankkeen yhteyshenkilöiksi nimettiin jokaisen kunnan tai kuntayhtymän sote-johtajan ehdottama henkilö. Yhdyshenkilön kautta viestittiin hankkeesta kuntaan/kuntayhtymään ja luotiin yhteydet hankkeen kannalta olennaisiin toimijoihin kunnissa sekä välitettiin tietopyyntöjä kuntien toimintamalleista ja tarpeista ikäystävällisen asumisen kehittämisessä ja suunnittelussa. Yhdyshenkilöt olivat suurimmaksi osaksi kunnissa/kuntayhtymissä toimineita sote-viranhaltijoita ja Varhan käynnistyessä useat heistä sijoittuivat tehtäviin, joissa ikääntyneiden asuminen ja sen kehittäminen kunnissa ei ollut prioriteettilistan kärjessä.

1.1. alkaen yhdyshenkilöiden tehtävä hankkeessa päättyi.

5.3 Hankkeen ohjaus- ja projektiryhmätyöskentely

Edustajat ohjaus- ja projektiryhmiin nimettiin kuntien yhdyshenkilöiden ehdotusten perusteella VS hyvinvointialueen tulevilta palvelualueilta (Varhan palvelualueet 1-8) ja kunnista. Toivomuksena oli, että ryhmistä löytyisi osaamista sosiaali- ja terveystieteiden palveluista, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä teknisen toimen palveluista. Lisäksi hankkeen ohjausryhmässä oli mukana Ympäristöministeriön edustajat.

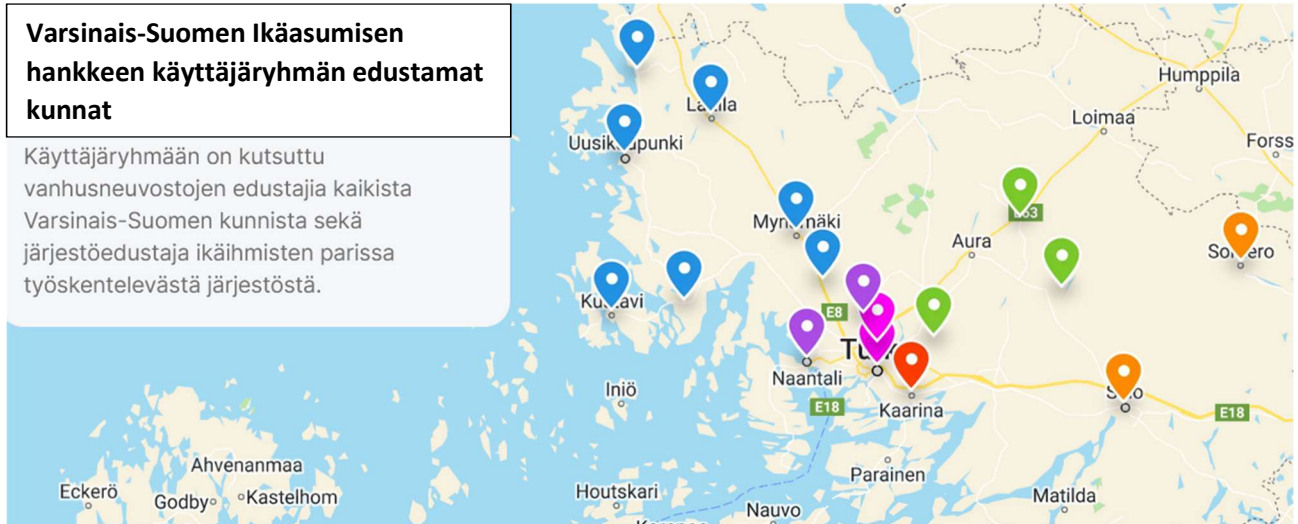
Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana 6 kertaa: 16.6., 23.8., 25.10. ja 28.11.2022 sekä 28.2. ja 25.8.2023. Ohjausryhmän kokoonpano vaihtui hankkeen lopussa siten, että alkuperäiset alueet olivat edelleen edustettuina, mutta edustaja saattoi olla eri.

Projektiryhmään tavoiteltiin kaikkien kuntien edustusta. Projektiryhmässä oli mukana 15 kunnan edustajat. Projektiryhmän jäseniä kutsuttiin työpajoihin, joiden teemana oli: 1. Hyvinvointia ikäasumiseen & neuvonta ja palveluohjaus ja 2. Ikäasumisen suunnittelu kunnissa ja hyvinvointialueella. Projektiryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 21.11.2022 ja toisen kerran työpajassa, joka järjestettiin yhteistyössä IKÄHYVIS-hankkeen kanssa 29.11.2022.

5.4 Käyttäjärühmä

VS Ikäasumisen hankkeen käyttäjäryhmässä oli mukana 16 kunnan vanhusneuvoston / vanhus- ja vammaisneuvoston / vanhus- ja veteraanineuvoston edustajat sekä kahden Varsinais-Suomessa toimivan järjestön edustajat, jotka kutsuttiin mukaan 113 Sote-järjestöjen neuvottelukunta Varsinais-Suomen kautta (Kuva 1.). Käyttäjärühmän tehtävänä oli toimia mm. ikäihmisten edustajana ja näkökulman tuojana asumisen asioissa sekä ikääntyneille suunnatun neuvonta- ja ohjausmateriaalin ”testaajina” ja

kokemusasiantuntijoina. Käyttäjryhmä kokoontui hankkeen aikana kaksi kertaa: 27.10.2022 ja 7.2.2023. Lisäksi käyttäjryhmän edustajia osallistui työpajaan, joka järjestettiin yhteistyössä IKÄHYVIS-hankkeen kanssa 29.11.2022.

Kuva 1. VS Ikäsumisen hankkeen käyttäjryhmän jäsenten edustamat kunnat.

5.5 Yhteistyö Varhan ikääntyneiden palvelujen valmisteluissa ja kehittämisessä

Varsinais-Suomen hyvinvointialueellavuonna 2022 toimineet tai sinne vuoden 2023 alussa siirtyneet, ikääntyneisiin liittyvän kehittämisen parissa työskentelevät hankkeet muodostivat loppuvuonna 2022 yhteistyöfoorumin. Hankkeet olivat: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen osaprojekti Toimintakykyisenä ikääntyminen -hanke (STM), Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut –hanke kokonaisuudessaan (STM) ja Varsinais-Suomen Ikäsumisen hanke (YM). Hankkeet kutsuttiin mukaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmistelutyöhön omien hankekokonaisuuksien mukaisissa sisällöissä. VS Ikäsumisen hankkeesta osallistuttiin Varhan ikääntyneiden palveluiden myöntämiskriteerien valmisteluun yhteisöllisen asumisen osalta ja yhteisöllisen asumisen palvelusetelin sääntökirjan laadintaan. Hyvinvointialueen käynnistyttyä on VS Ikäsumisen hanke ollut tiiviisti mukana yhtenäistämässä ja kehittämässä erityisesti yhteisöllistä asumista sekä osallistunut mm. Varhan tilatyöryhmiin ja uudiskohteiden rakennushankkeiden työryhmiin ikääntyneiden tulosalueen edustajana.

5.6 Opiskelijayhteistyö

Varsinais-Suomen Ikäsumisen-hankkeessa toteutettiin opiskelijayhteistyönä kysely ikääntyneiden asumisen toiveista. Opiskelija-yhteistyö tapahtui Turun amk:n ylemmän ammattikorkeakoulun gerontologisen asiantuntijuuden opiskelijan kanssa, joka toteutti kyselyn tutkintoon liittyvinä vapaavalintaisina opintoina. Kyselylomake laadittiin yhdessä opiskelijan kanssa.

Kyselyn kohdekaupungeiksi ilmoittautuivat Somero, Salo ja Turku. Jokainen kysely räätälöitiin alueellisten toiveiden ja tarpeiden mukaiseksi. Tarkoituksena on, että sama kyselypohja on myöhemmin hankkeen päätyttyä myös muiden Varsinais-Suomen kuntien käytettävissä.

5.7 Yhteistyö IKÄHYVIS-hankkeen kanssa

Varsinais-Suomi oli yksi pilottialueista IKÄHYVIS-hankkeessa vuonna 2022-2023. IKÄHYVIS oli Valtioneuvoston kanslian toimeksiannosta tehtävä tutkimus kuntien ja hyvinvointialueiden toiminnasta ikääntyneiden asumisessa ja asumispalveluissa. Tutkimuksessa hankitaan tietoa ikääntyneen väestön asumiseen liittyvistä toimivista ratkaisuista, keinoista ja toimintatavoista erityisesti vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta. Tutkimusta toteutettavat yhteistyössä FCG, MDI ja Tahituuri Oy. VS Ikäasumisen hanke toimi IKÄHYVIS-hankkeen paikallisena yhteistyötahona ja avusti haastateltavien viranhaltijoiden rekrytointia kunnista sekä järjesti yhteistyössä IKÄHYVIS-hankkeen kanssa aluetyöpajan, johon osallistui yhteensä noin 25 viranhaltijaa ja vanhusneuvostojen edustajaa Varsinais-Suomen kunnista.

Työpajassa esiteltiin IKÄHYVIS-hankkeen tutkijoiden toimesta syksyllä 2022 valmistuneen, viranhaltijoiden haastatteluun perustuneen väliraportin tuloksia sekä keskusteltiin kustannusvaikuttavista toimenpiteistä sekä toiminnasta ja yhteistyöstä ikääntyneiden asumisen yhdyspinnalla. Varsinais-Suomen Ikäasumisen hanke esitteli työpajan alussa ajankohtaisia asioita, mm. tuloksia VS Ikäasumisen kuntakyselystä, joka on toteutettu Varsinais-Suomen kunnissa syksyllä 2022, aiheena ikäystävällisen asumisen nykytila ja kehittäminen. IKÄHYVIS-hankkeessa tuotetut aineistot ja suositukset löytyvät tältä:

<https://tietokayttoon.fi/-/kuntien-ja-hyvinvointialueiden-toiminta-ikaantyneiden-asumisessa-ja-asumispalveluissa-ikahyvis->

5.8 Ikääntyneiden asumisen ja ennakkoinnin ja varautumisen videon toteuttaminen

Tietopakettiin ikääntyneiden asumisen ennakkoinnin ja varautumisen tueksi asiakas- ja palveluohjauksen sekä ikäihmisten käyttöön sisältyi video ”Oman asumisen suunnittelu ikääntyessä”. Video toteutettiin yhteistyössä ikääntyneiden asumisen kehittäminen Lapin hyvinvointialueella –hankkeen kanssa, joka myös oli Ympäristöministeriön rahoittama hanke. VS Ikäasumisen hankkeesta olivat mukana molemmat työntekijät. Video suunniteltiin ja käsikirjoitettiin sekä äänitettiin hankkeiden työntekijöiden toimesta. Videon ulkoasun ja tekstityksen sekä äänen ja kuvan yhdistämisen toteutti Varhan ikääntyneiden palveluiden viestintä. Video on katsottavissa täältä:

<https://dreambroker.com/channel/t58jocsc/ihsm8mm6>

5.9 Yhteistyö Ikäinstituutin kanssa Talotsemppari – kouluttajakoulutuksen järjestämiseksi Yhteistyöneuvotteluja käytiin Ikäinstituutin kanssa mahdollisen Talotsemppari -kouluttajakoulutuksen järjestämiseksi Varsinais-Suomen kuntien edustajille. Koulutuksen järjestämisestä sovittiin alustavasti keväälle-23 Ikäinstituutin kanssa. Tarkoituksena oli löytää kunnista kouluttajakoulutettavia, jotka olisivat voineet edelleen kouluttaa esim. vapaaehtoisia ja järjestöjen edustajia Talotsemppari –kerhotoiminnan ohjaajiksi ikäihmisten asumisen ikäystävällisyyden parantamiseksi, esim. senioritaloissa/alueilla, missä asuu paljon ikäihmisiä. Lisäksi tarkoituksena oli Talotsempparikouluttajien verkoston luominen kuntiin ja sen ”ylläpidosta” sopiminen. Tavoitteena oli, että ikäihmisten asumisen ja yhteisöllisyyden tukemisesta syntyy koko kunnan ja/tai taajaman yhteinen asia. Talotsemppari -kouluttajakoulutus ei kuitenkaan toteutunut, koska kunnista puuttui yhteistyötaho, jonka vastuulle asia olisi kuulunut (esim. monissa kunnissa vasta rekrytoitiin yhteiskoordinaattoreita).

6. Toteutettu hankeviestintä

6.1 Näkyvyys viestintävälineissä

- Esteettömillä asunnoilla ja korjausrakentamisen ratkaisuilla tuetaan ikäihmisten asumista, Aamuset 20.6.2022 <https://www.aamuset.fi/artikkeli/5692086>
- Esteettömillä asunnoilla ja korjausrakentamisen ratkaisuilla tuetaan ikäihmisten asumista, julkaistu 22.6.2022, https://www.turku.fi/uutinen/2022-06-20_esteettomilla-asunnoilla-ja-korjausrakentamisen-ratkaisuilla-tuetaan-ikaihmissen

6.2 Hanke-esittelyt, luennot ja alustukset

- 28.6.2022 Ikääntyneiden palveluiden valmistelulautakunnan lautakuntatyöhön valmistava seminaari, hanke-esittely
- 12.8.2022 Varsinais-Suomen vanhuspalveluvastaavien verkosto, hanke-esittely
- 16.8.2022 YM: Hyvään asumiseen webinaari, hanke-esittely <https://ym.fi/tapahtumat/2022-08-16/ikaantyneiden-hyvaan-asumiseen-kunnissa-ja-hyvinvointialueilla-webinaari>
- 31.8.2022 Turun kaupungin vanhusneuvosto, hanke-esittely
- 11.10.2022 Ikäystävällisen asumisen kehittäminen Varsinais-Suomessa -webinaari
- 8.11.2022 LSSY jäsenilta, alustus aiheesta: ”Ikääntyneen asumisen ennakointi ja varautuminen”
- 16.3.2023 Koton o hyvä ol ja assu, eiks vaa olekki –webinaari yhteistyössä Varsinais-Suomen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushanke, Varsinais-Suomen tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut- hanke ja Varsinais-Suomen Ikäasumisen hanke,

<https://www.varha.fi/fi/ajankohtaista/tervetuloa-koton-o-hyva-ol-ja-assu-eiks-vaa-olekki-verkkoseminaariin> (tallenne)

- 23.3.2023 Ympäristöministeriön Ikääntyneiden hyvään asumiseen hyvinvointialueilla – verkkoseminaari <https://ym.fi/tapahtumat/2023-03-23/ikaantyneiden-hyvaan-asumiseen-hyvinvointialueilla-verkkoseminaari>
- 12.5.2023 Keskustelutilaisuus mahdollisille yksityisille yhteisöllisen asumisen tuottajille

6.3 Ohjausryhmät ja työpajat

- 16.6., 23.8., 25.10. ja 28.11.2022 sekä 28.2. ja 25.8.2023 ohjausryhmän tapaamiset
- 26.10. (Salon ja Liedon edustajat) ja 31.10. (Liedon, Salon ja Turun edustajat) yhteisöllisen asumisen palvelusetelin työryhmäkeskustelut
- 27.10.2022 ja 7.2.2023 käyttäjäryhmän työpaja
- 21.11.2022 projektiryhmän työpaja
- 29.11.2022 IKÄHYVIS-hankkeen kanssa yhteistyössä järjestetty työpaja
- 2.6. ja 14.6.2023 Yhteisöllisen asumisen työpajat Varhan yksiköiden henkilöstölle

6.4 Tiedotteet kunnille, Varhan henkilöstölle ja yhteisöllisen asumisen asiakkaille:

- Hanke-esittely Varsinais-Suomen ikäasumisen hanke, Tiedote kunnille ja sidosryhmille 6.5.2022, toimitettu sähköpostitse mm. kuntien kirjaamoihin
- Varsinais-Suomen kuntien vanhusneuvostojen tai vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien osallistuminen VS Ikäasumisen hankkeen käyttäjäryhmään, Tiedote hankkeesta ja osallistumispyyntö 1.7.2022, toimitettu sähköpostitse kuntien kirjaamoihin
- VS Ikäasumisen hanke – ajankohtaiset asiat, Tiedote hankkeen yhdyshenkilöille 1.9.2022, toimitettu sähköpostitse
- Tukipalveluiden myöntämisen ja maksujen yhtenäistäminen Varhan yhteisöllisen asumisen yksiköissä, asiakas- ja henkilöstötiedote 21.3.2023
- Asumisen varautumisen linkkilista kunnille - ikääntyneiden asumisen asioiden viestintä kunnassa, toimitettu sähköpostitse 20.4.23 edustajille ja pyydetty välittämään hyvinvointikoordinaattoreille, teknisen toimen edustajille, kunnan asuntojen vuokrausta hoitaville tahoille, viestinnästä vastaaville ja vanhusneuvostojen edustajille
- Mikä ihmeen yhteisöllinen asuminen? Tiedote ikääntyneiden palveluiden henkilöstölle, toimitettu sähköpostitse 6.6.2023
- Yhteisöllinen asuminen – yhteistyötä asumispalveluiden ja kotona asumista tukevien palvelujen yhdyspinnalla. Tiedote Varhan Intrassa 22.6.2023 [Yhteisöllinen asuminen – yhteistyötä asumispalveluiden ja kotona asumista tukevien palvelujen yhdyspinnalla \(sharepoint.com\)](#) (avautuu vain Varhan sisäverkossa)

6.5 Muu viestintään liittyvä toiminta

- Tietopaketti ikääntyneiden asumisen ennakoinnin ja varautumisen tueksi asiakas- ja palveluohjauksen sekä ikäihmisten käyttöön:
 1. ”Oman asumisen suunnittelu ikääntyessä”. Video yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen hankkeen kanssa. Katsottavissa täältä:
<https://dreambroker.com/channel/t58jocsc/ihs8mm6>
 2. Asumisen varautumisen linkkilista kuntien ja hyvinvointialueen käyttöön, julkaistavaksi nettisivuilla
 - julkaistaan myöhemmin Varhan sivuilla <https://www.varha.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/ikaantyneiden-palvelut>
- osallistuminen Varhan Ikääntyneiden palveluiden nettisivujen sisällön kokoamiseen ja tuottamiseen yhteisöllisen asumisen yksiköiden osalta
 - julkaistaan myöhemmin Varhan sivuilla <https://www.varha.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/ikaantyneiden-palvelut>

LIITELUETTELO (Hankeraportin liitteet erillisinä tiedostoina)

Liite 1. Hankkeessa syntyneet hyvät käytännöt ja kokemuksia hankkeesta

Liite 2. Kooste VS Ikäasumisen hankkeen kyselyistä ja palautteista

Liite 3. Tiedontuotanto ja kartoitus ikääntyneiden asumisesta VS kunnissa, arvio kevyempien asuntojen tarpeesta ja ikäystävällisen asumisen kehittäminen

Liite 4. Yhteisöllisen asumisen kartoittaminen ja kehittäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueella

Liite 5. Varhan yhteisöllisen asumisen palvelusetelin sääntökirja ja kartoitus yhteisöllisen asumisen järjestämisestä palvelusetelillä eri hyvinvointialueilla